

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BROJ: 57 0 Ps 119783 18 Rev 2
Banjaluka, 13.09.2018. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija, Gorjane Popadić kao predsjednika vijeća, Davorke Delić i Jadranke Stanišić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužioca N. a.d. B., protiv tuženog E. d.o.o. G., zastupanog po punomoćnicima K.M. i Đ.M, .advokatima iz G, radi isplate duga, odlučujući o reviziji tuženog protiv presude Višeg privrednog suda u Banjaluci broj 57 0 Ps 119783 17 Pž 2 od 22.12.2017. godine, na sjednici održanoj dana 13.09.2018. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom zbog propuštanja Okružnog privrednog suda u Banjaluci broj 57 0 Ps 119783 16 Ps od 20.10.2016. godine tuženi je obavezan da tužiocu isplati iznos od 107.410,19 KM sa zakonskom kamatom, te je tuženi obavezan da tužiocu plati troškove postupka u iznosu od 1.611,29 KM.

Drugostepenom presudom Višeg privrednog suda u Banjaluci broj 57 0 Ps 119783 17 Pž 2 od 22.12.2017. godine, žalba tuženog je odbijena i potvrđena presuda zbog propuštanja Okružnog privrednog suda u Banjaluci broj 57 0 Ps 119783 16 Ps od 20.10.2016. godine.

Blagovremeno izjavljenom revizijom drugostepenu presudu pobija tuženi, iz razloga povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se revizija usvoji, drugostepena presuda ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

U odgovoru na reviziju tužilac predlaže da se revizija odbije.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora u ovoj parnici je zahtjev da se tuženi obaveže platiti mu cijenu za isporučenu robu – gorivo, u skladu sa ugovorom o transportu.

Tužilac je u tužbi koju je podnio 24.08.2016. godine, predložio donošenje presude zbog propuštanja.

Prema dostavnici u spisu tuženi je tužbu s prilogima primio 05.09.2016. godine, pri čemu je u dopisu suda od 30.09.2016. godine tuženom dato upozorenje u pogledu obaveznog dostavljanja odgovora na tužbu u roku od 15 dana, te o posljedicama nedostavljanje odgovora na tužbu i donošenju presude zbog propuštanja.

Nakon što odgovor na tužbu nije dostavljen, prvostepeni sud je nalazeći da su ispunjeni uslovi iz odredbe člana 182. stav 1. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13, u daljem tekstu: ZPP) i da tužbeni zahtjev nije očigledno neosnovan, 20.10.2016. godine donio presudu zbog propuštanja kojom je usvojio tužbeni zahtjev.

Drugostepeni sud je žalbu tuženog odbio i prvostepenu presudu potvrdio temeljem odredbe člana 226. ZPP.

Obrazložio je da činjenični navodi tužbe ukazuju da su se parnične stranke nalazile u materijalno pravnom odnosu po osnovu ugovora o transportu tečnog goriva, koji je uz tužbu dostavljen, te da tuženi nije robu koja mu je prevezena i isporučena platio u cjelosti, o čemu su dostavljeni uz tužbu dokazi, u prilog utvrđenja i osnova i visine potraživanja.

Izvod iz knjigovodstvene dokumentacije tužioca, iako jednostrani akt njegovog izdavaoca, imaju podlogu u konkretnoj finansijskoj dokumentaciji izdatoj na temelju materijalno pravnog odnosa u kome se nalazio sa poslovnim partnerom. Kako je tuženi imao mogućnost da u odgovoru na tužbu ospori dokaze koje je primio uz tužbu, te da ospori činjenične navode tužbe, što nije učinio, zaključuje da činjenice na kojima je zahtjev zasnovan nisu u očiglednoj protivrječnosti sa predloženim dokazima i da su postojali uslovi za donošenje presude zbog propuštanja.

Pobijana odluka je pravilna.

Da bi sud mogao donijeti presudu zbog propuštanja kojom se usvaja tužbeni zahtjev, potrebno je da se kumulativno ispune uslovi predviđeni odredbom člana 182. stav 1. ZPP: da je tužilac predložio donošenje presude zbog propuštanja, da je sud obavijestio tuženog o posljedicama propuštanja dostavljanja pismenog odgovora na tužbu u zakonskom roku, da je tužba tuženom uredno dostavljena i da on na nju nije odgovorio, da tužbeni zahtjev nije očigledno neosnovan.

Na osnovu navoda tužbe i priloženih dokaza sud daje pravnu ocjenu da li je tužbeni zahtjev očigledno neosnovan, a to će biti ako je tužbeni zahtjev očigledno protivan činjenicama navedenim u tužbi i ako su činjenice na kojima se zasniva tužbeni zahtjev u očiglednoj protivrječnosti sa dokazima koje je sam tužilac predložio ili sa činjenicama koje su opštepoznate (član 182. stav 2. ZPP).

Ako ocijeni da je tužbeni zahtjev očigledno neosnovan, sud će donijeti presudu kojom se tužbeni zahtjev odbija (stav 3. člana 182. ZPP).

Dakle, materijalnopravna pretpostavka za donošenje presude zbog propuštanja je da tužbeni zahtjev nije očigledno neosnovan, što podrazumjeva manji stepen uvjerenja u istinitost predloženih dokaza. Donošenje presude zbog propuštanja temelji se na presumpciji priznavanja činjeničnih navoda tužbe od strane tuženog, koji je uz dostavu tužbe sa dokazima upozoren o roku i sadržaju obaveznog davanja odgovora na tužbu, te o posljedicama nedostavljanja odgovora na tužbu u određenom roku, a koji nije iskoristio svoju procesnu mogućnost sprečavanja donošenja presude zbog propuštanja.

Pravilan je zaključak drugostepenog suda da, iako su dokazi koji su priloženi uz tužbu (osim ugovora sa cjenovnikom) jednostrani akti tužioca koji nisu ovjereni potpisom i pečatom tuženog, to ne čini tužbeni zahtjev očigledno neosnovanim i ne sprječava sud da donese presudu zbog propuštanja.

U konkretnom slučaju činjenice na kojima se zasniva tužbeni zahtjev nisu u očiglednoj protivrječnosti sa predloženim dokazima, niti je tužbeni zahtjev očigledno protivan činjenicama navedenim u tužbi.

Navodi tuženog da mu je donošenjem presude zbog propuštanja onemogućeno pravo na pravično suđenje, nisu osnovani.

Član 6. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda dozvoljava državama ugovornicama da u okviru polja njihove slobodne procjene organizuju svoje pravne sisteme na način koji olakšava brz i efikasan sudski postupak.

Propisanim procesnim garancijama za donošenje presude zbog propuštanja tuženom (kome je uredno dostavljena tužba na odgovor i upozoren o posljedicama propuštanja davanja odgovora na tužbu) je omogućeno da u postupku učestvuje i nije doveden u neravnopravan položaj u odnosu na tužioca, niti je narušena suština prava na pravično suđenje (odluka Ustavnog suda BiH broj U-1/18 od 15.02.2018. godine).

Slijedom navedenog, odlučeno je kao u izreci na osnovu odredbe člana 248. ZPP.

Predsjednik vijeća
Gorjana Popadić

Za tačnost otpavka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podraščić